

De toekomst van de kerk, deel 2

Over zout, geloof, hoop en liefde.....

Ledevaertkerk Chaam, zondag 30 september 2018

Ds. Sara Dondorp

Na de dienst is er een gemeenteberaad, als vervolg op de gesprekken na de Startzondag.

Eerste Schriftlezing: 1 Korintiërs 12:27 t/m 13:13

Tweede Schriftlezing: Marcus 9:38-50

Inleiding

Twee weken geleden vierden we hier Startzondag. Het nieuwe jaarthema is: De Toekomst van de kerk. We lazen onder meer wat Paulus aan de Korintiërs schreef over hoe om te gaan met onderlinge verschillen. Hoe verschillend we allemaal ook zijn, samen zijn we gemeenschap, en ieder kan op ieders eigen manier iets bijdragen. Paulus eindigde met een cliffhanger. Dat vraagt er om verder te lezen in de Korinthe-brief. Het is prachtig als ieder zijn of haar talenten inzet, en dat moeten we natuurlijk zeker blijven doen, maar daarnaast, of daarboven is er een weg die nog voortreffelijker is.....

De evangelielezing van vanmorgen gaat misschien uiteindelijk over dezelfde weg die Paulus bedoelt. Het is alleen volstrekt anders getoonzet. Jezus spreekt hier in felle, agressieve beeldtaal. Daarbij verwijst hij naar Gehenna. Vaak wordt dit woord vertaald als 'hel' en dat is begrijpelijk. Maar in Jezus' tijd was het ook de vuilnisbelt van Jeruzalem. Het verwijst naar het dal van Hinnom, ten zuiden van de stad. Daar werd in oude tijden de god Moloch vereerd met kinderoffers. Voor de God van Israël was dat natuurlijk een gruwel. Daarom werd die plek later gebruikt om afval te verbranden. Een plek waar alles wat rot is, wordt uitgeboet. Daartegenover staat een andere kracht, een kracht die goed is...

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Twee weken geleden begonnen we hier het gesprek over de toekomst. Of liever, over de toekomst van de kerk, in het bijzonder de onze. Wat vindt u het meest waardevol? was de eerste vraag. Daar kwamen diverse antwoorden op, maar vooral in de trant van: we hebben het goed met elkaar. Saamhorigheid, gastvrijheid, aandacht voor elkaar. Wat is het meest waardevol, wat is het belangrijkste? Dat we aandacht hebben voor elkaar, dat we elkaar horen en zien. Die antwoorden stemmen hoopvol. Misschien hebben wij hier de lessen van Paulus niet nodig. Wij weten al van liefde, saamhorigheid, gezamenlijkheid. Dat is inderdaad iets om dankbaar voor te zijn. Maar zorgen zijn er ook. Die kwamen ook naar voren in de antwoorden. We zijn een kleine, kwetsbare groep. Hoe lang houden we 't nog vol?

Hier in de kerk, en straks bij de koffie hebben we 't goed samen. Dat stemt inderdaad hoopvol. Maar als er dingen gedaan of geregeld worden, kunnen we in de praktijk ook aardig botsen met elkaar. Dat geeft niet, dat gaat zo overal waar mensen dingen samen doen. Dat was al zo in Korinthe, waar Paulus over schreef. En zelfs de leerlingen kunnen er wat van. Vlak voor het evangeliefragment wat wij lazen, waren ze aan het redetwisten met elkaar. Oftewel: ze hadden ruzie. Over de vraag wie van hen de belangrijkste was.

Dat is een vraag die bij fractieleiders en woordvoerders past. We hebben het spel weer gezien de afgelopen week. Wie is het meest gevat? Wie laat het leukste ballonnetje op? Wie is het meest belangrijk? In Gods ogen gaat het daar natuurlijk helemaal niet om. Niet wie is het meest belangrijk, maar wát is het meest belangrijk. Jezus gaat niet eens op de vraag in. Hij neemt een kind op schoot en zegt: hier gaat het om! Wie zich over een kind ontfermt, ontfermt zich over mij, en uiteindelijk over wie mij gezonden heeft. Niet de vraag wie het belangrijkste is, is relevant, maar de vraag: voor wie wil je zorgen? Wat vind je belangrijk.

Ik stel me voor dat Jezus' humeur door deze discussie een behoorlijke knauw heeft opgelopen. Zeker als hij merkt dat de leerlingen het nog steeds niet begrijpen. De leerlingen hebben ergens een concurrent van Jezus gespot. Iemand die demonen uitdrijft, kortom: die mensen beter maakt. Die concurrent doet dat uit Jezus' naam. Maar hij wil zich niet aansluiten bij het clubje. Alsof het er toe doet bij welk clubje iemand hoort die goed doet. Het is zo makkelijk om in de valkuil te vallen: wie is belangrijk? Nee, wat is belangrijk! Wat deze mens bewerkstelligt is goed. Deze mens doet goede dingen. Dan kan hij toch niet tegen ons zijn? Daarna lijkt het wel alsof Jezus begint te schelden. Eerlijk gezegd kan ik er moeilijk iets anders van maken. We hebben het hier over mensen die goede dingen doen. Willen jullie die mensen dat soms beletten. Donder dan maar helemaal op! En dan zeg ik het eigenlijk nog netter dan de evangelist het Jezus in de mond legt. Dat soort opvattingen moeten met wortel en tak vernietigd worden. Op de vuilnisbelt, in het vuur! Dat moet uitgezuiverd worden!

Hier ontmoeten we een gepassioneerde Jezus. Als het de verkeerde kant op gaat: laat de hele zoi dan naar de bliksem gaan! Liever zo, dan dat Gods boodschap aangetast wordt. Want uiteindelijk gaat het niet om personen of reputaties. Het gaat om de inhoud. Om de werkzaamheid. Om Gods kracht. En uiteindelijk is Gods kracht, Gods liefde, Gods boodschap dat Hij ons niet graag naar de bliksem ziet gaan, dat Hij ons altijd nieuwe kansen geeft en geduldig met ons is als het allemaal even niet lukt. Gods kracht, Gods geduld, Paulus zou dat misschien de liefde noemen. De agapè. Gods boodschap gaat niet om personen en niet om clubjes. De toekomst van Gods kerk is te vergelijken met zout. Het zout dat uitzuivert, dat in kleine hoeveelheden smaak geeft, dat krachtig is en tot in eeuwigheid nooit bederft. Het zout van Gods vrede, het zout van Gods liefde, als dat door de gemeenschap heen trekt: dan gebeurt er wat!

Als we nu eens onze toekomst door die bril bekijken? Het gaat niet om personen, niet om reputaties, niet om clubjes, en uiteindelijk zelfs niet om onze eigen Ledevaertkerk. Het gaat om de boodschap van liefde en vrede. De liefde en vrede die wij hier met elkaar al ervaren, daar begon ik immers mee: we hebben het hier goed met elkaar. De vraag is of we in staat zijn dat in de toekomst zo te houden. Zorg dat je het zout in jezelf niet verliest, zegt Jezus. Behalve dankbaarheid om de saamhorigheid, is er ook zorg. Zorg over de toekomst. We zijn met weinig en niet meer zo jong. Hoe moet dat verder?

Die vraag ga ik hier uiteraard niet beantwoorden. Ik denk ook niet dat dat zomaar in een paar woorden kan. Hoogstens kan ik proberen de woorden te vertalen die ons via de Bijbel worden aangereikt. Misschien mag je de uitbarsting van Jezus wel zo begrijpen: Wees alsjeblieft niet bang, maar blijf de kern vasthouden. De kern van Gods boodschap van liefde en vrede. En vergeet niet dat het gaat om wat je ziet gebeuren. Als ergens

mensen geholpen of genezen worden: wees dankbaar! Als ergens mensen zichzelf belangrijk gaan vinden: doe niet mee! Maar bovenal: wees niet bang! We mogen immers leven vanuit Gods liefde. Liefde in de zin van loyaliteit, vertrouwen, gezamenlijkheid. Dat is het zout dat overal smaak en kracht aan geeft. Hoe dat precies werkt, dat weten we niet.

Dat ligt voor ons, in de toekomst. Het komt op ons toe. We kunnen het niet weten.

Wat we wel weten is dit: we ontvangen Gods liefde. Zo geeft de apostel Paulus het ons mee. Zonder liefde is alles wat we doen oppervlakkigheid. Voos, leeg. Gods liefde geeft inhoud aan wat we doen. Geeft er richting aan. Liefde, loyaliteit krijgen we van Godswege. Wat niet wil zeggen dat we nooit meer zullen botsen. Waar mensen samenwerken gaat er soms van alles mis. Daar zijn we mensen voor. Mensen zijn soms ongeduldig of bang. Of we begrijpen elkaar niet helemaal. Maar wie zijn medemensen door de bril van Gods liefde kan zien, laat zich niet meer leiden door ongeduld, angst of onbegrip. We hebben geloof, hoop en liefde, zegt Paulus. Geloof om bergen te verzetten, hoop tegen beter weten in en liefde die sterker is zelfs dan de dood! Laat dat ons inspireren onderweg naar de toekomst.

Amen